

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Кзз 1040/2023
10.10.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Бате Цветковића, председника већа, Мирољуба Томића, Татјане Вуковић, Бојане Пауновић и Гордане Којић, чланова већа, са саветником Ирином Ристић, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА, због кривичног дела неовлашћено држање опојних дрога из члана 246а став 1. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Пуђа Душка, поднетом против правноснажних пресуда Апелационог суда у Београду Кж1 913/22 од 15.12.2022. године и Кж3 12/23 од 21.04.2023. године, у седници већа одржаној дана 10.10.2023. године, једногласно је донео

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснован захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Пуђа Душка, поднет против правноснажних пресуда Апелационог суда у Београду Кж1 913/22 од 15.12.2022. године и Кж3 12/23 од 21.04.2023. године у односу на повреде закона из члана 438. став 2. тачка 1) Законика о кривичном поступку и члана 439. тачка 3) Законика о кривичном поступку у вези члана 246а став 3. Кривичног законика, док се у преосталом делу захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног **ОДБАЦУЈЕ** као недозвољен.

Образложење

Пресудом Апелационог суда у Београду Кж1 913/22 од 15.12.2022. године, делимично је усвојена жалба јавног тужиоца Вишег јавног тужилаштва у Београду и пресуда Вишег суда у Београду К бр. 243/22 од 18.07.2022. године преиначена, тако што је окривљени АА оглашен кривим због извршења кривичног дела неовлашћено држање опојних дрога из члана 246а став 1. КЗ, изречена му је условна осуда и то тако што му је утврђена казна затова у трајању од 1 године и истовремено одређено да се наведена казна неће извршити уколико окривљени у року од 3 године од дана правноснажности пресуде не учини ново кривично дело, с тим што ће се окривљеном у случају опозива условне осуде у казну урачунати време проведено у притвору од 16.04.2019. године до 21.02.2020. године, као и време проведено на мери забрана напуштања стана од 21.02.2020. године до 19.05.2021. године, док је у преосталом делу жалба јавног тужиоца Вишег јавног тужилаштва у Београду одбијена као неоснована.

Према окривљеном је изречена мера безбедности одузимање предмета и одлучено је о трошковима кривичног поступка, а како је то ближе опредељено у изреци пресуде.

Пресудом Апелационог суда у Београду КжЗ 12/23 од 21.04.2023. године, одбијена је као неоснована жалба браниоца окривљеног АА и пресуда Апелационог суда у Београду Кж1 913/22 од 15.12.2022. године, потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда, захтев за заштиту законитости, поднео је бранилац окривљеног АА, адвокат Пуђа Душко, у смислу члана 485. став 1. тачка 1) ЗКП, са предлогом да Врховни суд усвоји захтев за заштиту законитости и побијане пресуде преиначи „у ослобађајућу и потврђујућу на основу члана 423. став 1. тачка 2) ЗКП, јер дело за које је оглашен кривим није кривично дело нити је доказано да је АА учинио било које кривично дело“.

Врховни суд је, на основу члана 488. став 1. ЗКП, доставио примерак захтева за заштиту законитости Врховном јавном тужиоцу, па је у седници већа коју је одржао без обавештења Врховног јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство, у смислу члана 488. став 2. ЗКП, није од значаја за доношење одлуке, размотрио списе предмета са правноснажним пресудама против којих је поднет захтев за заштиту законитости, те је након оцене навода у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости је неоснован у односу на повреде закона из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП и члана 439. тачка 3) ЗКП у вези члана 246а став 3. КЗ, док је у преосталом делу недозвољен.

Бранилац окривљеног АА, у захтеву за заштиту законитости као разлог подношења нумерише битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП и као незаконит доказ означава одбрану окривљеног дату у току поступка.

Као разлог незаконитости наведеног доказа – одбране окривљеног, бранилац истиче да је током истраге и главног претреса, због сумње да је извршио кривично дело из члана 246. став 1. КЗ, са запређеном казном од 3 до 12 година, окривљени АА, иако раније неосуђиван млад човек, био у притвору 10 месеци, а затим и на мери - забрана напуштања стана у трајању од 15 месеци. По ставу одбране, окривљени је био притиснут дугим лишењем слободe, које је због свог трајања и несразмере циљевима, којима би требало да служи, попримило карактер нечовечног поступања и принуде, који утичу на слободу воље и практично „изнуђује признање“, у смислу члана 9. ЗКП, а такође, окривљени је био притиснут и страхом од лица чија је дрога била, а из којих све разлога је и дао очигледно лажно делимично признање.

Изложене наводе захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног, Врховни суд оцењује као неосноване, из следећих разлога:

Из списка предмета произлази да је окривљени у току кривичног поступка износио своју одбрану, како пред Вишим јавним тужилаштвом у Београду, тако и на главном претресу. У списима нема доказа да је према окривљеном било примена мучења, нечовечног и понижавајућег поступања, силе, претње, принуде..., у смислу члана 9. ЗКП, нити да је дошло до његовог било каквог физичког повређивања.

Сама чињеница да је окривљени у једном временском периоду био у притвору, а касније и на мери забрана напуштања стана, није од утицаја на другачију одлуку овога суда, у погледу „изнуђивања“ признања окривљеног, а имајући у виду пре свега чињеницу да одбрана окривљеног, није прибављена незаконитим средствима, већ је исту изнео у закону прописаном поступку.

При томе, применом Законика о кривичном постуку према окривљеном је одређен притвор, а касније и мера забрана напуштања стана, као мере за обезбеђење присуства окривљеног прописане у глави VIII Законика о кривичном постуку и исте не представљају мере застрашивања окривљених, па у конкретном случају, ни овде окривљеног АА.

Сходно изнетом, неосновани су наводи захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног којима се указује на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП.

Поред изнетог, бранилац окривљеног, иако не нумерише, у поднетом захтеву за заштиту законитости указује на повреду закона из члана 439. тачка 3) ЗКП, наводима да је Апелациони суд, пропустио да увиди да је окривљени АА указао на лица од којих је набавио и количине од 0,39 и 0,44 грама марихуане, за које је оглашен кривим, а што према ставу 3. члана 246а КЗ представља додатни основ за ослобађање од казне, поред основа који прописује став 1. истог члана.

Изнети наводи захтева за заштиту законитости су неосновани, а ово из следећих разлога:

Одредбом члана 246а став 1. КЗ прописано да ко неовлашћено држи у мањој количини за сопствену употребу супстанце или препарате који су проглашени за опојне дроге, казниће се новчаном казном или затвором до 3 године, а може се ослободити од казне. Ставом 3. истог члана прописано је да ако учинилац дела из става 1. и 2. тог члана који открије од кога набавља опојну дрогу, може се ослободити од казне.

Дакле, члан 246а став 3. КЗ предвиђа факултативни основ за ослобођење од кажњавања за кривична дела из става 1. и 2. тог члана, односно само могућност, али не и обавезу суда да у случају када окривљени открије лице од кога набавља опојну дрогу истог ослободи од казне за предметно дело, при чему примена овог законског решења подразумева и оцену суда да су испуњени услови за примену ове законске одредбе, што је у конкретном случају и учињено када суд није нашао да има услова за примену члана 246а став 3. КЗ.

Полазећи од наведеног, по оцени Врховног суда неосновани су наводи захтева којима се указује на повреду закона из члана 439. тачка 3) ЗКП у вези члана 246а став 3. КЗ.

У преосталом делу захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА је недозвољен.

Одредбом члана 485. став 1. тачка 1) ЗКП, прописано је да се захтев за заштиту законитости може поднети ако је правноснажном одлуком или одлуком у поступку

који је претходио њеном доношењу повређен закон, а ставом 4. наведеног члана предвиђени су услови под којима окривљени преко свог браниоца може поднети захтев за заштиту законитости, а то је учињено таксативним набрајањем повреда закона које могу бити учињене у поступку пред првостепеним и поступку пред апелационим судом – члан 74, члан 438. став 1. тачка 1) и 4) и тачка 7) до 10) и став 2. тачка 1), члан 439. тачка 1) до 3) и члан 441. став 3. и 4. ЗКП.

Бранилац окривљеног као разлог подношења захтева за заштиту законитости нумерише и образлаже повреду закона из члана 438. став 2. тачка 3) ЗКП.

Међутим, повреда закона из члана 438. став 2. тачка 3) ЗКП, није законом дозвољен разлог за подношење захтева за заштиту законитости окривљеном преко браниоца, у смислу члана 485. став 4. ЗКП, због чега је Врховни суд, у напред наведеном делу захтев за заштиту законитости оценио као недозвољен.

Из изнетих разлога, Врховни суд је, на основу одредбе члана 491. ЗКП и члана 487. став 1. тачка 2) у вези члана 485. став 4. ЗКП, донео одлуку као у изреци ове пресуде.

**Записничар-саветник
Ирина Ристић, с.р.**

**Председник већа-судија
Бата Цветковић, с.р.**

**За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић**